v. redakcija „DILO“
olsko

Lvvovv
Rynok 10

Рік : XIII. Ч. 8. жовтень 1935

ЧАСОПИС ПЛАСТОВОЇ МОЛОДІ
Видавець і відпов. редактор : АНДРІЙ ВОРОН.

Козя :

Як розділити працю в курені.

Минув уже цілий місяць від початку шкільного року. Протягом того місяця (вересня) кожний курінний напевно вже зробив із своїм курінем кілька сходин, а може й прогульку, устaлив розподіл пластунів по гуртках, призначив гурткових і зробив собі поділ праці на цілий рік Протягом вересня полагодили пластуни свої справи у звязку з таборуванням (звіти, подяки, фотографії, перегляд виряду, інвентарю і т. д.) Курені подбали також про придбання нових членів (розвісили оголошення про це, фотографії з таборів, пороздавали летючки й т. п.) або й навіть заложили вже новий гурток чи курінь. Новий курінь також уже відбув сходини, має вже команду, яка розділила вже членів по гурткам і призначила гуртkових. Гурткові почали вже першу пластову працю з новиками.

Щож далі? Як розділити працю в дальшому місяці? В кожному числі „Пластуна“ буде подано розгляд праці на дальший місяць.

Ж О В Т Е Н Ь.

Ще й в жовтні треба памятати про пропаґацію Пласту й заохочення молоді по Пласту. Курінь, що не подбав минулого місяця про дошку на оголошення (гарно зроблену, з шклом) десь на видному місці в місті, мусить якнайскорше це зробити, щоб можна було на ній вивішувати розклади сходин чи оголошення, а також уміщувати (на довший час) гарні фотографії з пл. життя, які б заохочували молодь вступати до Пласту.

Курінний скличе сходини курінної команди разом з гурткових. Порадяться, що з виряду в курені, чи в гурткахь бракує, що треба купити і як роздобути на це грошей (уладити виклад, пластове свято, виступ і т. п.)

Остаточно уладити домівку і зробити бюджет на зиму (паливо, світло).

БІБЛІОТЕКА НАУКОВ. Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЛЬВОВІ
ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА АН УРСР
2259
№ 2258

Гурткові остаточно установлять дні гурткових сходин, зроблять список членів гуртка, а також список тих, що хотіли б здавати пл. іспити. Ці списки подадуть курінній команді.

Поступово можна закладити ріжні аматорсткі гуртки: музикантів, радіо-аматорів, спортовців, філятелістів, а як є охочі, можна приступити до видавання курінного часопису.

Прогульки: варення, гри, довші походи після мапи. Велика полева гра. Привчати пластунів розуміти красу осінньої природи. Хай пластуни спостерігають, які пташки лишилися на зиму, а яких вже не видно, бо відлетіли. Змагання у варенню разом з новиками. Зробити екскурсію на залізничну стацію, щоб пластуни побачили, як на практиці вживається азбука морзе.

Ось програм кількох сходин і прогульок на місяць жовтень.

СХОДИНИ:

1. Читання протоколу попередних сходин, організаційні справи. Повторення значків і приказів свиставкою Перевірити, чи добре записані до записника Повторити поздоровлення — що значать три пальці пл. поздоровлення. Пластові закони т. 6—10. Приклади й розмова про окремі точки пл. закону. Одна-дві пластові гри. Спів. Призначити збірку на дальші сходини, чи прогульку.

2) Протокол. Організаційні справи. Провідник коротко розкаже про пильність і працю. Писемне іспитування знання законів, від 1. до 10. Потім гра: провідник оповідає про те, що один хлопець протягом дня робив, при чому той хлопець завжди провинився проти якоїсь товки пластового закону. Пластуни бігом оповідання мусять на паперці зазначувати, проти якої точку пластового закону той хлопець провинився. Пояснення пл. поздоровлення „Скоб“ і розмова на цю тему. Вчитися співати народній гимн; записати текст. Призначити слідуючу збірку.

3) Протокол, організаційні справи. Записати текст пл. гимну і попробувати співати. Короткий виклад про організацію Пласту: курінь, гурток. Виклад про прапори: національний і пластовий; як прапор шанувати і як його поздоровляти. Весела пластова гра

4) Протокол, організаційні справи. Писемний іспит, чи всі знають текст гимну. Нарисувати прапори: державний і краєвий. Виклад про пластові й національні знаки. Спів національного гимну. Гра (зправа в поміченню) всі виходять за двері, а провідник щось переставляє в домівці. Пластуни, коли увійдуть мусять написати на листку, яка зміна зроблена в кімнаті, й віддати листок провідникові. Пригадати, що б на слідуючий раз кожний приніс з собою сильний шнурок.

ПРОГУЛЬКИ.

Зробити протягом місяця хоч 2-3 прогульки. На прогульках перебирати практично все, про що говорилося на сходинах. Робити пл. значки й відчитувати їх. Спостерігання. Слідкування, чи хто не порушив пл. закону. Пізнавання дерев здалека, по листю та по корі. Гра з підходженням. Пакування наплечників. Показати, як треба зложити речі в наплечник, щоб не муляли. Розмови робити ліпше аж підчас подорожі додому: про край, яким переходили, про практичний пластовий виряд, про те, хто де вже мандрував і що бачив і т. п. На переміну співати походові пісні. (Далі буде).

Петро Пойда:

МОЛОДІ КАМЕНЯРІ.

Ми згуртуєм
Свою силу
І здобудем волю,
Що заснула
Десь глибоко
Під землею в полю.

Ми здобудем
Все, що наше,
Своїми руками,
Наші діти
Вже і внуки
Всі пійдуть за нами.

Кудеяр.

Український пластовий табор в Солочині

Про табор, який відбувається кожного року в Солочині біля Свалява в пресі майже не пишеться ніколи. В перших роках появлялися враження з прожитих днів в таборі та це промайнуло без жадного відгуку. А вже два роки просто мовчиться. Чи може орґанізаторам його здається річчю маловажною якнайщирше пропаґувати його значіння, чи може сама неуважність до так важливого діла Не будемо входити в це. Цю справу не шкодилоб порушити курінним та гуртковим. Але тільки годиться завважити, що про сталий, пластовий табор в Солочині треба ширше познайомити місцеве населення і все читаюче громадянство з успіхами моральними та іншими надбаннями, які напевно вже великі. Це малоб заохотити інших до праці, а пластунів громадно притягнути до табору.

2. Чому зупинилося око пластунів на цій околиці? Пре-цінь вже табори відбувалися і в Туря Реметах, Дубриничах,

Устеріках і нігде не був табор протягом двох років. А це для того, що Солочин це найдогідніше місце на Підкарпаттю для табору, Околиця надзвичайно мальовнича. Богато ріж. них джерел мінеральних вод. Як от джерела „Марґітка" найбільше соди, на добрах Мермельштайна два джерела більше заліза, і у віддалі трьох кілометрів у Поляні богато ріжних джерел та купелів. Суха, здорова, кліматична, долина річки Пінії рівняється чарівній чорногірській Панорамі. Близько ліси : букові, березові, грабові та вільхи. Потім вигідні прогулькові місця на звори Тесаника, на полонину Ріжок та Ясенуку.

3. І так таборувано на цьому місці підряд кілька років. Аж в 1932 році підчас таборового місяця одного гарного дня горіла на таборовій площі ватра, яка горить часто по цілоденній праці. Зачаровані гості пластовою програмою раділи, що „росте новий люд" і сиділи мовчазно. Впала щаслива думка. „Купити цю площу". І, — купили. Збірали, збірали гроші і від фірми Латориці не було жадного спротиву. Цю думку завзято — піддержав проф. В. Бірчак, комендант табору і триморгова площа опинилася в руках українських Пластунів Підкарпаття.

4. Цього року на цій площі окрім звичайного табору, який пройшов з гарними успіхами, відбулася Лісова Школа. Курси по пластовим дисциплінам. Ця школа звичайно треває два тижні на Мораві, чи на Словаччині В Солочині тревала тільки 11 днів. Школу абсольвувало біля 30 участників. Ініціятором школи був бр. Др. Б. Алиськевич. В Л. Ш. викладало пять інструкторів, 2 чехи, 2 словаки і один українець. Правда, школа мала той дефект, що ведучий Лісової Школи Рідль хотів її повести в комуністичному дусі, але це йому не вдалося. Занадто мав широ-народницький табор. З цієї школи вийшов перший кадр вишколених пластунів на Підкарпаті. Треба вірити, що цей, перший кадр виконає як слід покладене на себе завдання : зорганізувати пластове життя в широкому маштабі й піднести вище рівень правдивого Пластуна. Від тепер всюди при дійсно пластовій, народній праці не сміє бракувати вишколених абсольвентів Лісової Школи.

5. Ще що треба піднести. Всі табори, що відбувалися до тепер на власній площі в Солочині мають то до себе, що господарська частина табору поставлена просто взірцево. Все йде як наладнане від довгого часу. Вмілий провід проф В. Бірчака, який віддає в руки всю працю таборової команди мол дим а собі залишає тільки фінансові справи треба як слід оцінити. Ця тека не є найлекшою. Дуже відповідальною. І табор в Солочині завдяки солідній праці вище названого немав ще ані разу дефициту в свойому бюджеті.

І. Р. Ірлявський :

*
* *

В кривавий папір гіркі сльози
Нераз . . . ! що хвилі . . . : ллю зливаю . . .
У темній ночі при облозі
Глухих серпанків, в мутнім зграю

Всі лихі думи мисль шукають
В моїй душі, в душі снувитій . .
Сумні перлини — ссуть, палають
Прибиті горем, в біль вповиті.

Чому? Чому ви мої думи
Мені все серце так стоптали?
Замовкли ніжно тихі струни,
Так сумно, сумно вни заграли . . .

Живий тотем

(Злий дух лісової школи)

Дехто з читачів може подумає, що тим „живим" тотемом був я, але в кого є така думка, хай має хоть трохи людської гідности і хай собі представить, що я всетаки хоть трохи до людини подібний а той тотем дух, о Господи! Волося ще й тепер дубом встає, як подумаю собі на ту хвилину, коли я невірний Тома в духів переконався, що духи існують. Було це щось страшнійше від Лепея, від передпотопових чудовиск всяких авросів, а навіть страшнійше від секунди. Щоби познакомити читачів з походженням того тотема-духа, начинаю від часу, коли його страшні очи узріли світа божого.

Сталося це дуже просто. Пластуни принесли величезне дерево, брат Словак при помочи „паризьких" долот і „острої" сокири обробив і за один день вже стояв закопаний в землі тотем „покровитель лісної школи".

А як він гордо роздивлявся по таборі! Е, то ви мали його бачити. Напевно, що Наполеон не був такий гордий, коли переходив Альпи

Прийшла ніч. За нею день і тут щось не тее то: Стріч.е мене вартовий і каже : „Ти по нашім таборі щось нечисте ходить Я цеї ночи на варті коло командантського шатра бачив духа. Високий, висский, а очи і зуби світяться мов у антипка". Я круть вертъ головою, засміявся і йому : „Посвяти місце коло командантського шатра св. водою, а зрештою і командантові одна капка свяченої непошкодить, тай духи перестануть жартувати. Але стрічаю другого вартового, третого, четвертого і всі мені „духи тай духи". Незабаром цілий та-

бор загув про духів немов пчоли в улею. Зійшлася команда і одноголосно усудили, що то тотем на ніч „оживає". Комендант довго не думав і вложив на тотем анатему.

На вечерній збірці чую: „Брат Шугай має другу варту! Це значить від 11- до 1-ої. Отже тої ночи я мав познакомитися з „живим" тотемом.

Скоро залізло сонце за гори, згасло денеє світло і всі пластуни пазавивалися в коци, в уха напхали вату і на постелі здалися на ласку і неласку духа. Комендант закутав своє шатро порядно мотузком, вхід заложив дошкою, привалив каменюкою і незабаром захропів. Цілий табор переняло живе „погребеніе" тільки бр. Відважний волочився коло кухні з пів години, бо як звичайно де кухня там і відвага. Я довго не думав і до стійки задрімав. О одинацятій годині я вже з палицею в руках проходжався попри шатра і всміхався зі всіх духів. Але трафила коса на камінь Дивлюся і очам своїм не вірю. В далечині десь з висоти 4ох метрів бачу якесь світло. „Що це має бути, думаю собі. Звізди не звізди, ліхтарка не ліхтарка значить „злий" дух. Протер я очи вщипнув себе за руку, чи часом не сниться. І ні. Ій Богу ні Бачив його на власні очи так, як оці букви бачу, так аби я живий був. І тут Шугай не Шугай, мурашки полізли від пят до голови а волося наїжилося, що ще й тепер дубом стоїть. Перехрестився я і кажу: „Прийми Господи лушу раба твоєго", став і спокійно чекаю як овця на „заколеніе". Але світло повернуло до річки, стало на березі і махає собою як бр. Чумак, коли лекції не навчиться. Повибігали бр. жидівські скавти і стали на нечистого стріляти, стали на него з рефлекторів світити, а він так і зник. Я зрадувався і як рейвах утих і знова проходжувався і висвистував собі зі всяких духів.

Але дух духом. Не памятаю як то було, тільки пригадую, як дух зявився переді мною десь на три метри, засвітив своїми очами, заскреготав зубами немов хотів сказати: „Скачи брате в рот, хай тебе зїм"! „Ну думаю собі" таки прийде мені кінець і то певно за ту вечерю, що несправедливо виділяв". Але тут сталася несподіванка. Місяць вийшов із-за хмари, переміг духові світячі очі і вгадайте, що я побачив. Переді мною стояв бр. Бульба, держав довгу тичку, на якій була таки його та шкандально підрана сорочка, мабуть із фараонської мумії, на вершку тички була їдунка, в ній світло, а на їдунці Бульбин капелюх дуже подібний до гнилого мухомора. „А Бульбочко то ти"? А Бульба мені: „Слухай, всім буду говорити, що то ти духа вигнав з табору и що ти пре-пре-красно волейбал граєш, тільки про це ні кому ні чичирик". А я так і мовчу по цей день.

Бр. Шугай.

Іскра.

(З таборового життя.)

Усміхнулось сього дня по вчорашній дождяній погоді. В шатрах, та колибах ні душечки не найдеш. І ті у фортеці* тетристи, сидять там тільки тому, що бояться Грома. В кутику сидить Муха, їй так хтілосьби вилетіти на соняшні лучі. Неможна, повинна роздумовати над танцями, яких ще ніколи не бачила Коло фісгармонії сидить на задних лапах Заяць. Тягне вже в сотий раз „Ой такі то адвокати". Орішок вже іспотився дірігуючи, правда, що він сего дня не в настрою бож з віоліною не тее. Заяцеви це байдуже, одним оком дивиться з фортеці на світ Божий а другим, то на Орішка моргне, то на Лулу заскалить. Лулу его не ба ить, тягне на фісгармонії зажмуривши очи. Чомуж би ему не виспатись по вчорашній прогульці на Апецьку, коли ноти вже без нахустку і обтираючи піт з чола. Спів сего дня не іде. Грім на мяти знає. „Чорт бери крикнув накінець Орішок, винимаючи це все так дивиться, мовб хтів розбити одним ударом тверді скали. Всі замовкли. В Кеггенці перестала кров кружити. Лулу прокинувсь, перестав випускати акорди. Журавель і Голубка натягли шиї і собі дивляться. Трусяк приладився ід виходу, на кождий припад, стриг ухами цілий час а очей незводив з Грома. Заяцеви, це всьо байдуже, як сидів на задних ногах, опершись на передні, так і сидить, мовб нічого несталось. Підморгував своею заячою мордочкою, мовб наївся капусти. Пораз вискалить заячі зубці і знов серійозно. Грім якийсь час так дивився, відтак усміхнувся, яким усміхом навернув всіх до себе. „Муха", крикнув на кінець, давай танці, може пійдуть краще. Муха, ще все сиділа в кутику, видумовала ріжні комбинації, причім на пів закостеніла. Ій на поміч прибіг Огонь, підвів ві, загрів і положив на ніжки Лулу тим часом надув фісгармонію і спустив дух. Муха підбігла до Заяця і повела за собою. „Уважай' пищить мушачим голосом „Хлас два тхли, хлас два тхли, лівою в зад і знов у перед". Бідний Заяць, мусів танцювати, щоб не викликати бурю з Громом. Та деж ему до танців! Поскакав, поскакав, тай присів. Всі зареготілись. Трусяк зкористав з нагоди, вискочив з фортеці і прямував до колиби. В таборі нікого не було. І блакитно-жовтий прапор намагався кудись відлетіти з високого стовпа. В своїй колибі найшов окришки з капусти і записку, це Трусякови на обід Це певно шміраки занесли. Довго невагався, зібрав капусту і заніс Заяцеви до колиби На кухни бр. Сталий, стало гримає на шміраки за

---

*Фортеця, це імя великої на кругло зробленої колиби в таборі Гупульськім в Апші, де відбуваються всякі проби і пласт. ватра.

ПРОВЕРЕН
005k
87

те, що риж прикурився. Це навмисно уробив бр. шмірак Голодний, щоб ему більше залишилось. Вище кухні з лісочка приходив якийсь гомін. Трусяк підкрався це Козя держав лекцію. Прод. слід.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Наші „ідейні" пластові провідники своєю недбалістю, що до вирівнання своїх довгів спричинили то, що Пластун не то вперед, але як рак мусить кроком взад. Ізза финансових недастатків мусіли ми це число Пластуна видати без обгортки і в зменшенім розмірі.

Із болем, але зробили ми цей крок взад, зробили на вічну ганьбу таким „ідейним" пластовим провідникам, як краєвий звітодавець Юрій Августин Шерегій ; скарбник пластового уладу др. Володимир Бірчак, збірна провідниця Наталка Балицька, провідник Петро Янута, Сітовський, і много-много інших, котрі на сотки примірників навідбирали Пластуна, розпродали його поміж пластовою молоддю, але з адміністрацією і на скількикратне упімнення забули розрахуватися.

Честь вам пластові провідники — гробокопателі одинокого часопису української пластової молоді.

А пластова молодь нехай судить, і нехай знає своїх „ідейних" провідників.

М. Ф. Марсель заряджений до альманаху укр. письменників, що вийде на Різдво.

Розвязка.

1. порядочний передплатник
2. передплата
3. Підкарпаття
4. література
5. Полонина
6. північ
7. пожежа
8. народ
9. наказ
10. Поляна
11. поет
12. Правда побідить
13. Позір на поїзд
14. Загородка
15. Исторична книга
16. Прапор
17. Полонина

Орган українських відділів Союзу Пластунів Підк. Руси.
Виходить щомісяця, крім липня і серпня. Редагує; колегія.
Редакція і адміністрація: Севлюш, ул. Розсипала ч. 34.
Адміністратор: Микола Грицак.
Новинкові штемплі дозволені числом 14.545-IV.-1934.
Із друкарні Ігната Рота в Севлюші.

БІБЛІОТЕКА
УРСР
59